

Bruselj, 27. junij 2022
(OR. en)

10729/22
ADD 1

POLMAR 43
POLGEN 102
COMAR 42
ENV 676
ENER 340
MAR 137
MARE 54
PECHE 235
RELEX 897
SUSTDEV 118
TRANS 451

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Prejemnik: Generalni sekretariat Sveta

Št. dok. Kom.: JOIN(2022) 28 final - ANNEX

Zadeva: PRILOGA k SKUPNEMU SPOROČILU EVROPSKEMU
PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-
SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ Usmeritev za trajnostni
modri planet – skupno sporočilo o agendi EU za mednarodno
upravljanje oceanov

Delegacije prejmejo priloženi dokument JOIN(2022) 28 final - ANNEX.

Priloga: JOIN(2022) 28 final - ANNEX

EVROPSKA
KOMISIJA

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA ZUNANJE
ZADEVE IN
VARNOSTNO POLITIKO

Bruselj, 24.6.2022
JOIN(2022) 28 final

ANNEX

PRILOGA

k

**SKUPNEMU SPOROČILU EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU,
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**Usmeritev za trajnostni modri planet – skupno sporočilo o agendi EU za mednarodno
upravljanje oceanov**

{SWD(2022) 174 final}

1. KREPITEV OKVIRA ZA MEDNARODNO UPRAVLJANJE OCEANOV¹

Zaščita in ohranjanje morske biotske raznovrstnosti

EU (si) bo:

- **prizadevala za ambiciozen svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020** v okviru Konvencije o biološki raznovrstnosti (CBD) ter za ambiciozen, pošten in pravičen sporazum za biotsko raznovrstnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije;
- **zagovarjala stališče, da se morski minerali v coni² ne smejo začeti izkoriščati, dokler niso izpolnjena naslednja tri merila:** (i) na voljo je dovolj znanstvenega znanja o globokomorskih ekosistemih ter morebitnih učinkih rudarjenja na morske ekosisteme in njihove storitve, (ii) v skladu s previdnostnim načelom in konvencijo UNCLOS veljajo ustrezne določbe za učinkovito zaščito morskega okolja pred škodljivimi učinki rudarjenja v coni ter (iii) tehnologije in operativne prakse dokazano ne povzročajo škodljivih učinkov;
- **aktivno spodbujala vzpostavitev morskih zavarovanih območij na Antarktiki** na območju Konvencije Komisije za ohranjanje antarktičnih živih morskih virov (CCAMLR);
- v svojem prihodnjem akcijskem načrtu poskrbela za ohranitev ribolovnih virov in zaščito morskih ekosistemov, pri čemer se bo opirala na pravno zahtevo EU za doseg dobrega okoljskega stanja, tudi za neoporečnost morskega dna, ter po potrebi uvedbo ukrepov za ureditev uporabe ribolovnega orodja, ki je najškodljivejše za biotsko raznovrstnost.

Trajnostno ribištvo in akvakultura

EU (si) bo:

- **nadgradila sporazum STO o prepovedi nekaterih oblik subvencioniranja ribolova**, sklenjen junija 2022, in čim prej spodbudila njegovo okrepitev z elementi, ki še niso bili dogovorjeni.
- še naprej spodbujala spoštovanje in učinkovito izvajanje mednarodnih pravil za boj proti ribolovu IUU, zlasti Sporazuma Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) o ukrepih države pristanišča³, ter imela vodilno vlogo pri oblikovanju prostovoljnih smernic FAO o pretovarjanju;
- še naprej spodbujala mehanizme za boj proti ribolovu IUU v vseh regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva ter si prizadevala za preoblikovanje regionalnih ribiških organov v regionalne organizacije za upravljanje ribištva, zlasti Odbor za ribištvo za vzhodni srednji Atlantik in Komisijo za ribištvo v zahodnem srednjem Atlantiku;
- olajšala komunikacijo in usklajevanje med regionalnimi organizacijami za upravljanje ribištva glede dobrih praks pri upravljanju ribištva in drugih zadevah skupnega interesa („izkustvena skupnost“), pri tem pa se bo čim bolj opirala na obstoječe postopke;

¹ Ukrepi s krepko pisavo so podrobneje opredeljeni v skupnem sporočilu o mednarodnem upravljanju oceanov.

² V skladu s konvencijo UNCLOS „cona“ pomeni morsko in oceansko dno in njegovo podzemlje zunaj meja državne jurisdikcije.

³ Vključno z razvojem omogočitvenih orodij (svetovnega sistema za izmenjavo informacij, svetovne evidence ribiških plovil, plovil za prevoz zamrznjenih proizvodov in oskrbovalnih plovil) in pomočjo državam v razvoju.

- prispevala k uspešnemu izvajanju Sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu in podpirala določanje morskih zavarovanih območij v Arktičnem oceanu, tudi v okviru Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika;
- preoblikovala svoje sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, da bodo uspešneje prispevali k izboljššanemu upravljanju oceanov⁴;
- še naprej pozorno spremljala dejavnost svoje flote zunaj voda EU v okviru uredbe o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot⁵ ter enako raven visokih standardov spodbujala tudi na mednarodnem prizorišču;
- prizadevala za razširitev trgovine s proizvodi iz trajnostnega ribištva, tako da bo izpolnila zaveze iz dvostranskih trgovinskih sporazumov s tretjimi stranmi, ter okrepila upravljanje oceanov okrepila v okviru svojih sporazumov o partnerstvu in sodelovanju.

Varstvo regionalnih morij

EU bo:

- okrepila svoja prizadevanja za pridružitve Konvenciji o varstvu Črnega morja pred onesnaženjem;
- podprla vključitev konvencij o regionalnih morjih, akcijskih načrtov in podobnih regionalnih dogovorov z vsega sveta, nastalih na podlagi programa za regionalna morja v okviru Programa Združenih narodov za okolje, v izvajanje mednarodnih zavez v zvezi z ohranjanjem in trajnostno rabo biotske raznovrstnosti, vključno z območji zunaj nacionalne jurisdikcije, ter v boj proti onesnaževanju s plastiko.

Strateška partnerstva

EU bo:

- po potrebi izkoristila obstoječe dialoge in oblike sodelovanja za vključitev sodelovanja na področju upravljanja oceanov⁶;
- v okviru novega partnerskega sporazuma med EU in Organizacijo afriških, karibskih in pacifiških držav (OAKPD) poglobila sodelovanje na področju upravljanja oceanov;
- v okviru Globalne Evrope partnerskim regijam in državam pomagala okrepiti njihove zmogljivosti za boljše upravljanje oceanov, vključno s podpiranjem učinkovitega izvajanja ključnih instrumentov za svetovno upravljanje oceanov, ohranjanja in trajnostnega izkoriščanja morskih virov, razvoja trajnostnega modrega gospodarstva, spodbujanja ukrepov za blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, pri katerih se upoštevajo oceani, ter odpravljanja groženj za pomorsko varnost⁷;
- v letih 2023 in 2024 v skladu z načrtovanjem programov za Afriko v okviru Globalne Evrope začela izvajati ukrepe za podpiranje boljšega upravljanja oceanov, vključno z

⁴ Komisija ocenjuje sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, da bi povečala njihovo učinkovitost in uspešnost ter da bi bili boljše usmerjeni v dvostransko sodelovanje in izvajanje ciljev zunanje razsežnosti SRP.

⁵ Uredba (EU) 2017/2403.

⁶ EU je poleg dveh oceanskih partnerstev s Kitajsko in Kanado za oceanske zadeve vključena v več dialogov na visoki ravni s pomembnimi partnerji.

⁷ V regionalnem okvirnem programu za podsaharsko Afriko je bil za pet opredeljenih regionalnih programov za oceane, ki se pripravljajo, dodeljen okvirni znesek v višini 180 milijonov EUR.

razvojem trajnostnih modrih gospodarstev v Afriki. Leta 2022 bo ustanovljena strateška skupina Afrika-EU za upravljanje oceanov, ki bo predlagala strateške prednostne naloge;

- leta 2023 sogostiteljica 2. foruma morskih regij v zahodnem Indijskem oceanu, in sicer skupaj z najbolj oddaljenimi regijami EU, ki so v tem morskem bazenu.

2. NA POTI K TRAJNOSTNOSTI OCEANOV DO LETA 2030

Oceani in podnebne spremembe

EU bo:

- *podpirala tretje države pri izvajanju njihovih ukrepov, ki so povezani z oceani in namenjeni nacionalnemu uresničevanju zavez iz Pariškega sporazuma, ter spodbujala sonaravne rešitve;*
- *imela vodilno vlogo pri dogovoru o ambicioznih in časovno določenih ciljih glede zmanjšanja svetovnih emisij toplogrednih plinov, standardih ter ukrepih za mednarodni pomorski promet v okviru IMO;*
- *zmanjšala emisije toplogrednih plinov iz pomorskega prometa EU, tako da bo povečala uporabo goriv iz obnovljivih virov in nizkoogljičnih goriv (FuelEU za pomorstvo) in uvedla oblikovanje cen ogljika (sistem EU za trgovanje z emisijami razširila na pomorski sektor);*
- *podprla razvoj energije iz obnovljivih virov na morju, tako da bo svoje strokovno znanje delila s tretjimi državami ter podprla raziskave in razvoj novih trgov. V skladu s strategijo Global Gateway⁸ bo podprla tudi naložbe v energijo iz obnovljivih virov na morju;*
- *okrepila svoja prizadevanja za ohranitev naravne funkcije „modrega ogljika“ v oceanih z zaščito in obnovo morskih in obalnih ekosistemov ter vključitvijo ciljev glede obnove ekosistemov v zakonodajo⁹;*
- *premiseleke v zvezi s podnebnimi spremembami vključila v delo znanstvenih odborov regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, konvencij o regionalnih morjih ter drugih organov in instrumentov, ki se ukvarjajo z ohranjanjem in upravljanjem živih morskih virov, kot je prihodnji sporazum za biotsko raznovrstnost na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije, ter aktivno spodbujala določanje dodatnih morskih zavarovanih območij, vključno s CCAMLR;*
- *spodbujala več raziskav na področju podnebno pogojenih prelomnih točk ekosistemov, si prizadevala za izboljšanje razumevanja kumulativnih posledic za ekosisteme zaradi kombinacije dejavnikov, zlasti segrevanja, zmanjševanja količine kisika in zakisljevanja, spodbujala raziskave na področju ogljika v oceanih in dviganja morske gladine ter povezanih sonaravnih rešitev, pa tudi okrepila inovacije, povezane s trajnostnim blaženjem in prilagajanjem, pri katerih se upoštevajo oceani;*
- *spodbujala ratifikacijo in učinkovito izvajanje Londonskega protokola in Sklepa X/33 konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti ter si prizadevala, da bi boljše razumeli, kako se njuna načela ustrezne znanstvene podlage, ocena tveganja in*

⁸ JOIN(2020) 30 final.

⁹ COM(2020) 380.

previdnostno načelo uporabljajo pri dejavnostih odvzema ogljikovega dioksida iz oceanov.

Boj proti onesnaževanju morja

EU bo:

- **aktivno sodelovala v pogajanjih za pravno zavezujoč svetovni sporazum o plastiki;**
- *s partnerstvi in razvojnim sodelovanjem podprla razvoj zmogljivosti za boj proti onesnaževanju morja zaradi dejavnosti na kopnem in morju in za preprečevanje tovrstnega onesnaževanja, vključno s tveganjem za onesnaževanje zaradi streliva, odvrženega v morje, ter spodbujala ravnanje z odpadki, trajnostno potrošnjo in proizvodnjo ter pristope krožnega gospodarstva;*
- *podpirala prizadevanja na svetovni in regionalni ravni, tudi z vključitvijo varstva morskega in obalnega okolja v dvostranske odnose, da bi ohranila in obnovila kakovost morskega okolja in biotsko raznovrstnost;*
- *okrepila pristaniške sprejemne zmogljivosti EU za zbiranje odpadkov in drugih onesnaževalnih snovi z ladij na notranjih in mednarodnih plovbah ter ravnanje z njimi v skladu z načeli krožnega gospodarstva, pa tudi za nadaljnje naložbe v odkrivanje nezakonitih izpustov z ladij in izboljšanje kazenskega pregona storilcev.*

Spodbujanje tistih, ki delujejo kot odprti registri, k izpolnjevanju obveznosti držav zastave

EU bo:

- **aktivno pristopila k zagotavljanju, da države izpolnjujejo svoje mednarodne obveznosti držav zastave, določene v mednarodnih konvencijah (kot so IMO, MOD, UNCLOS), ter izvajajo polno suvereno odgovornost nad svojimi registri, da bi lahko dokazale nadzor nad dejavnostmi ladij, ki plujejo pod njihovo zastavo, in sicer z vključitvijo tega vprašanja v ustrezne dvostranske sektorske dialoge EU z zadevnimi državami (na področjih ribištva, pomorske varnosti, okolja ali pravic delavcev);**
- *okrepila svoja prizadevanja in zagotovila, da države izpolnjujejo svoje mednarodne obveznosti kot države zastave, in sicer v okviru dialogov o ribolovu IUU ali, v skrajnem primeru, z uporabo trgovinskih ukrepov, povezanih z opredelitvijo tretjih držav kot nesodelujočih v okviru uredbe o ribolovu IUU;*
- *v ustrezne mednarodne forume vključila težave, nastale zaradi razširjene uporabe odprtih registrov med lastniki ladij, da bi se izognili veljavnim pravilom in standardom, ter možnost, da dejanski lastniki odgovarjajo za te nezakonite dejavnosti. Komisija bo v podporo temu delu izvedla študijo, v kateri bo razkrila poslovne modele gospodarskih subjektov, ki uporabljajo odprte registre, in različne akterje, vključene v delovanje teh registrov, ter predlagala rešitve za reševanje opredeljenih težav;*
- *usklajevala ustrezne politike, da bi lahko uspešneje odpravila slabosti odprtih registrov, ter razvojno pomoč EU pogojila z boljšim izvajanjem ključnih mednarodnih konvencij o upravljanju oceanov (npr. konvencij UNCLOS, IMO in MOD) s strani teh držav.*

Prehod na svetovno trajnostno modro gospodarstvo

EU (si) bo:

- prizadevala za povečanje trajnosti uvoza ribiških proizvodov, pri katerem se uporabljajo avtonomne tarifne kvote, pri čemer se bo opirala na tekočo študijo¹⁰ EU na tem področju;
- začela pripravljati razvojni okvir za modro gospodarstvo v G20, da bi opredelila in zagotovila sredstva za dolgoročno financiranje svetovnega prehoda na trajnostno modro gospodarstvo;
- nadaljevala razprave o celovitem in ambicioznem sklopu smernic za trajnostno akvakulturo pri FAO, pri čemer se bo opirala na strateške smernice za trajnostno in konkurenčno akvakulturo EU¹¹;
- v okviru svoje misije „obnova naših oceanov in voda do leta 2030“ preizkusila rešitve za trajnostno akvakulturo in trajnostno ribištvo, tudi z zmanjšanjem vpliva ribolovnega orodja na morske ekosisteme;
- **revidirala tržne standarde EU za ribiške proizvode in proizvode iz akvakulture**, da bi potrošnikom in gospodarskim subjektom v dobavni verigi zagotovila informacije o ključnih vidikih trajnosti proizvodov EU in uvoženih proizvodov;
- podprla dejavnosti za inovativne podjetniške pobude, pri čemer bo začela z dogodkom „BlueInvest Africa“¹².

Integrirano upravljanje oceanov z morskimi zavarovanimi območji in pomorskim prostorskim načrtovanjem

EU bo:

- poglobila sodelovanje z Medvladno oceanografsko komisijo Unesca, da bi po vsem svetu podprla pomorsko prostorsko načrtovanje v okviru novega partnerstva na podlagi skupnega petletnega načrta, ki bo konec leta 2022 predstavljen na tretji mednarodni konferenci o tovrstnem načrtovanju;
- sodelovala z mednarodnimi partnerji, da bi morska zavarovana območja in druge učinkovite ohranitvene ukrepe vključila v svetovno strategijo ohranjanja enega oceana, namenjeno zmanjšanju človeškega obremenjevanja in degradacije oceanov zunaj zavarovanih območij;
- podprla regionalno usklajevanje in skupne projekte za skupno upravljanje, da bi oblikovala ekološko reprezentativne in usklajene mreže dobro upravljanjih morskimi zavarovanih območij in drugih učinkovitih ohranitvenih ukrepov.

3. ZAGOTAVLJANJE ZAŠČITE IN VARNOSTI NA MORJU

Varnost na morju

EU bo:

- še naprej vlagala v pomorsko varnost in svetovno prisotnost, zlasti z več vajami v resničnem življenju, postanki v evropskih pristaniščih, skupnimi patroljami ter krepitvijo zmogljivosti (npr. do leta 2023 bo s partnericami v indijsko-pacifiški regiji izvedla pomorsko vajo v resničnem življenju);

¹⁰ V pripravi.

¹¹ COM(2021) 236 final.

¹² 7. in 8. september 2022, Sejšeli.

- utrdila in razširila pomorske operacije, ki se izvajajo v Sredozemskem morju in pred obalo Somalije;
- okrepila regionalna partnerstva na pomorskih interesnih območjih ter na podlagi spoznanj, pridobljenih v okviru obstoječih programov (npr. SWAIMS, PASSMAR, GoGIN, MASE, program PSP, CRIMARIO¹³), izboljšala spremljanje svetovnih razmer in pomorsko varnost;
- na drugih pomorskih interesnih območjih izvajala koordinirano prisotnost na morju;
- do leta 2025 razvila in okrepila mehanizme EU za ozaveščanje o pomorski varnosti, kot sta skupno okolje za izmenjavo informacij in pomorski nadzor¹⁴;
- po potrebi olajšala komunikacijo in usklajevanje med regionalnimi civilnimi in vojaškimi pomorskimi pobudami za izboljšanje spremljanja razmer.

Varnost na morju in spodbujanje dostojnih delovnih pogojev po vsem svetu

EU bo:

- spodbujala ratifikacijo in učinkovito izvajanje Konvencije Mednarodne organizacije dela (MOD) o delu v pomorstvu iz leta 2006 in Konvencije MOD št. 188 o delu na področju ribolova;
- ocenila prenos Direktive 2017/159, s katero je v zakonodajo EU vključena Konvencija št. 188, v državah članicah in sprejela vse potrebne ukrepe, če država članica navedene direktive ni ustrezno prenesla v nacionalni pravni sistem;
- v dvostranskih dialogih ter na regionalnih in mednarodnih forumih obravnavala z ribolovom povezane izzive, kot so prisilno delo in druge oblike zlorabe pravic delavcev, tudi kadar so odkriti v kontekstu boja proti ribolovu IUU¹⁵;
- podpirala pobude IMO za zmanjšanje okoljskih tveganj zaradi pomorskega prometa (morski odpadki, podvodni hrup, onesnaževanje zraka in vode) in ribolovnih dejavnosti;
- pregledala direktive o obveznostih države zastave, pomorski inšpekciji države pristanišča in preiskovanju pomorskih nesreč¹⁶, da bi upoštevala spremembe mednarodnega regulativnega okolja in tehnologije ter zagotovila, da so v zakonodajo EU vključena vsa spoznanja iz zadnjega desetletja, pridobljena z izvajanjem pravnega reda EU na tem področju.

4. POGLABLJANJE ZNANJA O OCEANIH

EU bo:

¹³ SWAIMS – Support to West Africa Integrated Maritime Security (Podpora za celostno pomorsko varnost v zahodni Afriki), PASSMAR – Support Programme to the Maritime Security Strategy in Central Africa (Podporni program za strategijo za pomorsko varnost v osrednji Afriki), GoGIN – Gulf of Guinea Inter-Regional Network (Medregionalna mreža v Gvinejskem zalivu), MASE – Regional Maritime Security Programme (Program za regionalno pomorsko varnost), PSP – Port Security Programme (Program za varnost v pristaniščih), CRIMARIO – projekt Critical Maritime Route Wider Indian Ocean (Kritične pomorske poti na širšem območju Indijskega oceana).

¹⁴ CISE naj bi se začel uporabljati v začetku leta 2024. Razvit je bil za olajšanje izmenjave informacij med organi za pomorski nadzor po vsej EU, vključno s civilno-vojaškim sodelovanjem.

¹⁵ COM(2022) 66.

¹⁶ Direktiva 2009/21/ES, Direktiva 2009/16/ES, Direktiva 2009/18/ES.

- spodbujala vzpostavitev transdisciplinarnega medvladnega znanstveno-političnega stičišča za trajnostnost oceanov, **medvladnega panela za trajnostnost oceanov (IPOS – Intergovernmental Panel for Ocean Sustainability)**, pri čemer se bo opirala na uporabno znanje z vsega sveta in obstoječe znanstvene organe;
- Copernicusovo storitev za spremljanje morskega okolja razširila kot referenco EU za oceanske storitve: zagotavljanje storitev spremljanja oceanov v realnem času, storitve napovedovanja in podnebne napovedovanja;
- s partnerji združila moči in vzpostavila sisteme za dolgoročno opazovanje in spremljanje oceanov na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije ter z zagotovitvijo tečaja usposabljanja podprla dolgotrajna opazovanja oceanov na svetovnem jugu;
- izvedla evropsko misijo „obnova naših oceanov in voda do leta 2030“ s svetilniki v vseh evropskih morskih bazenih, da bi spodbudila raziskave in inovacije za primerne rešitve pri obravnavanju z oceani povezanih izzivov tako v EU kot tudi zunaj nje;
- razvila koncept „Digitalni dvojček oceana“ (EU DTO) za pomoč pri vključitvi vrednostne verige znanja, pridobljene na podlagi opazovanj, v razvoj aplikacij za končne uporabnike ter predstavila enoten pristop k mednarodni razpravi in prispevala k mednarodnim pobudam, kot so digitalni dvojčki oceanov (DITTO – Digital Twins of the Ocean)¹⁷;
- nadaljevala delo v okviru Čezatlantskega zavezništva za raziskovanje oceanov in sinergije Črnega morja.

¹⁷ <https://www.oceandecade.org/actions/digital-twins-of-the-ocean-ditto/>